

ORGAN FÖR SVERIGES SÄNDAREAMATÖRER

Redaktion:
Ansv. utg.: O. Dunér,
SM5ST. Adress:
Föreningen SSA,
Stockholm 8.

Aktivitetstävlan.

Bedömningen av aktivitetstävlan är nu avslutad. Allt som allt hade bortåt 450 msgs utväxlats, ehuru kanske nedanstående förteckning icke tydligt utvisar detta. Dels hade nämligen även icke medlemmar deltagit, dels hade en del herrar slarvat betänkligt med nedskrivandet av mottagna msgs. Dessa båda förhållanden ha i hög grad försämrat resultatet, men ordningsföljden mellan de deltagande stationerna har icke nämnvärt påverkats. Anmärkningsvärt och beklagligt är, att endast två stationer, SM5RH och SM5VK, använde 160 m. I den för våra lyssnarmedlemmar avsedda klassen deltog ingen.

Resultatet blev följande:

1. SM6WL 75 poäng,
2. SM7YG 67 poäng,
3. SM5UR 47½ poäng,
4. SM6UA 45 poäng,
5. SM7SW 39 p., 6. SM7VF 31 p., 7. SM5RH 18 p. (160 m!), 8. SM7ZY 18 p., 9. SM5WJ 12½ p., 10. SM6ZB 12 p. (utom tävlan), 11. SM5VK 9 p. (160 m!), 12. SM7TO 9 p., 13. SM7ZQ 9 p., 14. SM6RE 6 p., 15. SM5ZX 6 p., 16. SM7XE 3 p., 17. SM5RF 1 p., 18. SM5ST 1 p.

"Jultävlan" tycks ha gjort stor succés på alla håll, och de flesta ob's synas ha gjort sitt bästa att komma så långt upp på poängförteckningen som möjligt. Bestämmelsen om 24-

timmarsuppehållet mellan två QSO'n mellan samma stationer visade sig tyvärr mindre lyckad och skall till en annan gång, där sådan begränsning erfordras, ändras till kalenderdygn. På grund av hänsynen till de först och främst voro åtminstone stationerna i större centra väl mycket handikappade av nämnda bestämmelse. Vi tillåta oss i övrigt citera en del uttalanden, som kommit oss tillhanda.

-WL: Det var en rolig och intressant tävling, fastän ansträngande! Åtminstone för mig, som inte kunde låta bli nyckeln under hela den tid jag var ledig. Sumpade t. o. m. ett kalas, för att kunna köra ostört. Fick emellertid 17 p. just då, så jag ångrar mig inte!

-VR: -WL vidarebefordrar, att -VR tycker sådana tävlingar som denna endast böra anordnas på lördagar och söndagar, så att även icke arbetslösa kunna deltaga med utsikter till placering! (Hade inte -WL själv haft jullov — det sista! —, hade han naturligtvis tyckt detsamma.)

-ST: Nästan otäckt trångt med SM's på 80 mb under juldagarna.

-WJ: J—t skojig! Tyvärr bara med två da'r, men det var tjockt och trevligt i luften.

-RF (sexa för en dag): Roligt höra så många SM's i farten. -WL's fone underbar!

-ZX: Sri QRL för det mesta och nästan hopplost invänta en lucka i Bc.

QSO SMX!

SM7YG har nu lyckats få förbindelse med SMX och har därmed erövrat det stora priset! Gratiss! YG berättar:

QSO'et gick på 14 MHz och var fb av bara den. -WA föreföll vy glad över att hans kärra nu tydligen fungerade. Han passar nu varje dag på 14 MHz kl. 11.30—13.30 svensk tid och är mycket pigg på SM-QSO'n.

I shacket på bergstoppen allt ok, -WA tycks trivas och ha det fb, men det ständiga mörkret börjar bli ledsamt.

Han går nu och räknar dagarna till den 15/2, då solen åter synes ett ögonblick, för första gången på tre månader!

Till ledning för övriga SM's meddelar YG vidare att SMX ligger i överkant av bandet, tonen är T8 med en aning, men ej besvärande QSX. Själv har YG bestämd sked med -WA dagligen kl. 12.00, då -WA inleder med anropet SM7YG de SMX.

YG har nu åter byggt om sin TX och genom lämplig placering av detaljerna har för själva sändarens hop-

koppling, alltså, exklusive glödströmsledningar drosslar o. dyl., endast åtgått totalt 10 cm kopplingsstråd.

Svensk rekord! Kopplingen är en modifierad Hartley och input c:a 20 w, ton T6 stdi fb. Kärran tycks gå bra och trots enligt uppgift urusla conds har YG sedan längre tid dagligt sked med YI2FU i Bagdad! Fb!

OM's, låtom oss flytta till Hälsingborg!

SMX-QSO tyckas nu börja dugga tätt. Enligt brev till -ST har nämligen även -RG den 3/2 kl. 13.45 gmt haft förbindelse med SMX.

-WA sände 73 till samtliga SM's. Vid detta QSO använde RG sin nya (och alltså fb!) RX bestående av SGdet + pt.

F. ö. meddelar RG att han nyligen QSO:at en siames med r6 rprt. So nil more.

-RH.

Med detta nummer medföljer till SSA's lyssnarmedlemmar Telegrafverkets »Förteckning över de med vederbörligt tillstånd upprättade svenska amatörsändarestationerna».

Radio SMX.

Bland radioutrustningen, som -WA har med sig uppe på Spetsbergen finnes en av svenska arméns 30-watts kärstationer. Stationen är utrustad med både sändare och mottagare i samma låda och eftersom den har en storleksordning motsvarande en, åtminstone i Sverige, ganska normal amatörstation torde en del detaljer vara av intresse för QTC:s läsare.

Någon riktig kortvågstation kan man knappast kalla apparaten, ty lägsta våglängden är c:a 100 m. Mottagaren kan alternativt köras med 3 eller 4 rör. Högfrekvensröret kan sålunda bortkopplas, detta för att iakttaga största möjliga sparsamhet med ström. Glödspänning för såväl sändare som mottagare toges ur en 5-volts ackumulator (alkalisk typ). Mottagarens anodström levereras av ett 60 volts anodbatteri. Inga utbytbara spolar finns trots det relativt stora våglängdsområdet, 100—? m.

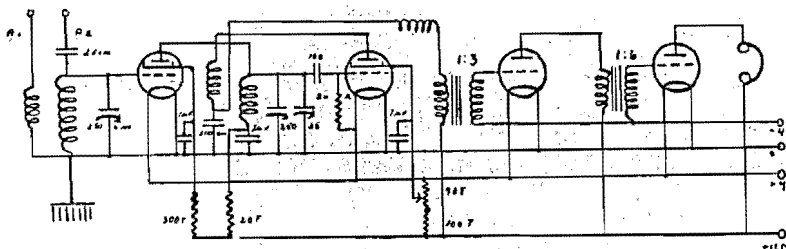
Vad som är av speciellt intresse är, att i sändaren användas två parallellkopplade B 405-rör, vilka med c:a 500 volts anodspänning kunna gå med 30 watts tillförd effekt. Glödströmmen, som tydligen blir relativt liten, jämfört med vad man väntar sig hos en 30 watts sändare, toges ur den ovan nämnda ackumulatorm. Anodspänning erhålles ur en 500 volts handdriven likströmgenerator. Vi antaga på goda grunder att vännen -WA även använder denna generator till sin egen högst privata kortvågssändare. Generatorm är avsedd att vevas med bägge händerna men går ej tyngre än att man kan veva med ena handen medan man telegraferar med den andra.

Den normala antennenläggningen uppbäres av en mast, sammansatt av ett antal c:a en meter långa stälror. Enligt vad sporadiska meddelanden visa har -WA haft en del besvärligheter med antenner över huvud taget. Dels blåser nästan allt vad han sätter upp ned emedan det är svårt att få något verkligt gott fäste i marken och dels är isbarksbildningen i dessa nordliga trakter minst sagt besvärande. Experiment lär pågå med någon sorts markantennsystem. Emellertid går radioförbindelserna med yttervärlden bra och när -WA fått mera ordnade förhållanden om man nu kan tala om sådant uppe på Nordenskölds berg, så ha vi honom nog i luften regelbundet. Han gav i varje fall innan han reste det löftet till

-TO.

SM5TC är ute på en sju veckors tripp med »Gripsholm» till Västindien och väntas åter i slutet av april, då hans tystnad bör upphöra.

SM6ZK's rx.

Den av mig använda mottagaren är en smula ovanlig, i det att den är försedd med skärmgallerdetektor. Man lägger även märke till att transformatorkoppling användes efter detektorn, vilket dock är principiellt felaktigt och därför ej bör begagnas av den som eventuellt tänker bygga sig en liknande rx. Vid mottagning av telegraf går det nog an, men vid telefoni är det däremot ganska dåligt med ljudkvaliteten. Vid tillfälle skall jag därför bygga om första LF-steget och sätta motståndskoppling där i stället.

Mottagaren har nu använts under ca 3 månaders tid, och något att anmärka mot den har ej varit mer än nyss nämnda olägenhet vid fone. Av de resultat som erinrats kan anföras att VK och W stn's höras r5-r6 på 40 m och WSBRC vid ett tillfälle r6 på 80 m, vilket får anses ganska gott.

Mottagaren är helt och hållet monterad på aluminium, vilket gör att den är alldeles okänslig för handkapacitet. HF-steget och gallerkretsen är inbyggda i en skärmburk, även den av aluminium. De rör, som användas som HF- och detektorrör, är Orions S4 (vilka motsvara Philips A 442). Båda två är metalliserade. Som första Lf användes RE 074 och som slutrör RE 134, vilket dock, sedan ovan nämnda ändring blivit utförd, kommer att ersättas med en pentod, som nog kommer att bättra på mottagningsresultaten en hel del.

De båda avstämningsskondensatorerna är av Stern & Sterns fabrikat och gå mjukt och behagligt; de ha en kapacitet på 250 cm. Den lilla parallellkondensator är på 25 cm och manövreras med en Alpha-ratt. De båda transformatorerna ha ett omsättnings-tal på resp. 1:3 och 1:6 och sitta i nu nämnd ordning. För att det hela ej skall tjuta allt för mycket lågfrekvent bör man använda transformatorer av ett gott fabrikat. Om man ej skulle ha detta, får man göra som undertecknad har gjort, nämligen dämpa transformatorerna genom att sätta ett motstånd över sekundärlindningen. Detta motstånd kan vara på 100 000—500 000 ohm, beroende på hur mycket apparaten tjuter. Detta sätt medför dock den olägenheten, att förstärkningen sjunker ganska avsevärt, så det lönar sig att skaffa ordentliga transformatorer helst med ett omsättnings-tal av omkring 1:3 på båda.

Den använda drosseln består av en rund ebonitbit med 25 mm diameter och 20 mm längd, i vilken svarvats upp 3 st. 15 mm djupa spår, vilka sedan lindats fulla med 0,25 mm tråd. Hela anordningen är monterad på en ebonitstav ca 1 dm ovanför basplattan, varigenom drosseln ej blir dämpad på något sätt.

Återkopplingen regleras med en Orion pot. på 90 000 ohm. (Man bör akta sig för Graetz motstånd då des-

sa sällan hålla sig konstant!) Återkopplingskondensatorn är på 300 cm, men det skadar ej att öka den till 500 cm ty därigenom erfordras färre varv på återkopplingspolen. Antennkopplingen har gjorts både kapacitivt och induktivt, men i de flesta fall ställer sig den senare fördelaktigast.

Den använda gallerkondensatorn och dito läckan avvika ej från normala utan är resp. 100 cm och 2 megohm.

Spolarna ställa nog till en del trasel till att börja med, men genom att vara envis kan man få dessa bra. De av mig erhållna värdena är sålunda.

160 m. avst.	34 varv återkoppl.	15 varv.
80 "	" 18 "	" 9 "
40 "	" 8 "	" 5 "
20 "	" 4 "	" 7 "
10 "	" 2 "	" 7 "

Om någon gör sina spolar efter dessa mått, är det ej alldeles säkert, att de bli bra, ty det beror i hög grad, på hur apparaten för övrigt är utförd. Göras de till en början enligt ovanstående bli de nog bra så småningom.

Så återstår endast att nämna att delarna bör placeras med tanke på kortaste ledningsdragning.

Detta var i huvudsak beskrivningen på -ZK's rx. Om någon gör sig en liknande, skulle det vara roligt att få veta resultatet. Pse QSL OB's!

Bo Palmblad SM6ZK.

Från 5. distriktet.

I Uppsala har det ett par års tid varit lugn och ro i etern. Tills nu. Nu har nämligen SM5TQ vaknat och åter börjat "idka radió". Utrustningen är enligt rapport till DL (tack ob!) följande: TX Hartley med tillsvidare 1 st. B405; RX Schnell O-V-1 med rörsockelspolar enligt gängse standard.

Ob TQ tyckes ha lyssnat rätt flitigt senaste tiden att döma av bifogad fet calls-heardlista, men har som alla Uppsalahams svårt att höra andra SM's.

Han efterlyser vidare en ny lista över för kalibrering av RX lämpliga stationer, vilken önskan härmed vidarebefordras till dem, som makten hava!

73. RH.

QRK.

27/12 1932—16/1 1933.

3,5 mc. D4: oax lqh nas. LA: 1v 3f 1c 2f. OH: 1mp 2nx 2nm 3dlx 5od. OK: 3yy. PA0: pda ff. SM: 3xj 6re. RGID.

7 mc. AR: 8md. AU1: de. AU4: ka kal. CT: 1ah 1bg. D4: aar gjh tor oto ipf imi gsg 1mm nog cjm mew ghg fcu fvt blq la nfs lrg byv nla vob.

EAR: 37 71 94 104 121 141 171 221 225
227. EI: 9D. ES: 3hc 3wq. EU: 6ka
3fh 3eb 6bf 5gf 2gg 6kb 5ex 2nx 5gk
2kdi 6kl 1dka 2po 5ex. EW: 5cy. F8:
wy wk yd xl. FM4: dr. G: 2io 2oa 2ii
5yy 5xl 5la 6gg. HAF: 3lr 3ch 3vl
3gi 7g. I: 1ii. LA: 3r 3fh. LY: 1jk
9jm. OH: 1ur. OK: 1vfi 2ko 3id 1ki
2zd 1cb 2at 1fk 1sw. ON: 9an 4kr
4anc 4jj 4ic 4gn 4mg 4aa 4pk 4po 4sd.
OZ: 8j 4h 3fl 8a 7s. PA0: wq ce ht
asd whs. SP: 1dg 3om 1ol 1do 1ev
3dz 3la. SU: 1cc. OU: Osk. VD:
4fsh. VP: 4no. YI: 2ds 6bz. YM:
4za. YL: 2bz. ZD: 2a. Div.: cdka,
SPL 422, SPL 439, 4k1bc.
14 mc. GI: 2ds. F8: um. FM8: ih.
G: 2ii 2zq 2kk 5pk 5sy 5pj 6if 6ai 6rb.
SM5TQ.

Distrikt 7. 6/2 33.

SM's tycks ha överansträngt sig en hel del under jultesten. Under januari månad ha 'ei särdeles många låtit höra av sig. — 40 meter, i synnerhet, är fb för SM QSO just nu och om kvällarna hörs alla stns på 3,5 mc med R7/9. VF som är en av de mest aktiva inom sjunde distr. lär finnas ganska regelbundet på 80 m med 40 watts fb cc. Hörs fb! XE ej så mycket i luften just nu, men har i likhet med DL haft qrm av bc-lyssnare! Hoppas OM-XE snart är i luften igen! 14. mc tyx börja bli det verkliga dx-handet nu igen. DL har sedan 15/1 workat sex ZL, även VK, YI, SU, FM, CN m. fl. ha qso'ats ofta. Bästa qso'et erhöles den 28/1, då SMX svarade på cq. Glädjen ömsesidig och ett fb qsq, qrq qso höll sig i 50 minuter. Sedan dess ha många qso med SMX uppnått och försök göres nu att upprätthålla dagliga qso på bestämd tid. Sändaren som WA medför är en TPTG på 50 watts, till vilken en "trampgenerator" lämnar HT. Fb att ha helst som temperaturen är abt 22 gr. minus. hi. — Önskvärt vore att många SM's kunde QSY till 21 meter och upprätthålla förbindelse med SMX. — QSB är synnerligen besvärande mellan SMX-SM, och intressant vore om många SM's kunde logga WA och sedan sända in rprts om QRK, QSB m. n. SMX passar vanligen mellan 11,40—13,40 svensk tid och lyssnar då för SM! pse tri ob's! Enda rprts har inkommit från SM7-075. Vore fb om medlemmarna ville komma ihåg DL med ett brev då och då och meddela resultat m. m.! Hoppas bättring OB's!

73. -YG.

Hei ob's! Vatyx om de föregående numren? Red's varmaste önskan är att kunna servera ett dylikt minst en gång i månaden! För att denna — säkerligen allmänna — önskan skall kunna uppfyllas fordras emellertid två saker, nämligen stoff och pengar. Stoffet kan varje medlem bidra till, a n t i n g e n genom att själv författa eller genom att ge uppslag. Kom med önskemål om en artikel i ett visst ämne, och artikeln beställes hos någon expert! Vad ekonomien beträffar, måste vi försöka få annonser. Pse ob's, tri help med den detaljen oxo! (1/4 sida kr. 50:—, 1/2 sida kr. 25:—, 1/4 sida kr. 15:—)

Tnx es hpe cu sn agn!

-ZX.

Edvard Rydahls Boktryckeri, Stockholm 1933.